ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

14.06.2023 м. Київ № 239

Про відзначення 50-річчя від дня заснування
Інституту молекулярної біології і генетики
НАН України

У 2023 році виповнюється 50 років від дня заснування Інституту молекулярної біології і генетики НАН України.

Інститут був створений у 1973 році на базі Сектору молекулярної біології та генетики Інституту мікробіології і вірусології ім.Д.К.Заболотного Академії наук УРСР. Сектором керував авторитетний вчений академік АН УРСР Сергій Михайлович Гершензон, який зібрав молодих й талановитих дослідників з різних академічних інститутів, що прагнули працювати в абсолютно новому науковому напрямі – молекулярній біології і молекулярній генетиці.

Засновниками інституту були непересічні особистості, видатні українські вчені – президент НАН України Борис Євгенович Патон, який не тільки сприяв появі установи, а й допоміг створити матеріальну базу для її розвитку, Володимир Павлович Зосимович, Петро Климентійович Шкварніков, Саул Бенціонович Серебряний, Ірина Павлівна Кок та Геннадій Харлампійович Мацука, який став першим його директором (1973–2003). З 2003 року інститут очолювала академік НАН України Ганна Валентинівна Єльська (2003–2019). У 2019 році директором Інституту молекулярної біології і генетики НАН України був обраний академік НАН України Михайло Арсентійович Тукало.

Наукова діяльність інституту зосереджена на розв’язанні фундаментальних проблем у галузі молекулярної біології, геноміки і протеоміки, біоінженерії, біомолекулярної електроніки, біоінформатики, комп’ютерного моделювання та дизайну. Це один з наукових центрів – лідерів у галузі біотехнології та біомедицини. Стратегія наукових досліджень спрямована на створення інноваційних розробок у соціально

значущих галузях охорони здоров’я та навколишнього середовища, безпеки продуктів харчування, підвищення безпеки та обороноздатності держави.

У різні роки співробітники інституту залучалися до виконання багатьох державних науково-технічних програм, серед яких «Національна програма ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян», «Захист населення від найпоширеніших інфекційних захворювань», «Національна програма профілактики СНІДу в Україні», «Здоров’я нації», «Генні та аналітичні біотехнології», «Впровадження і застосування Грід-технологій», «Розроблення і створення сенсорних наукоємних продуктів», «Нанотехнології і наноматеріали», «Розроблення новітніх технологій створення вітчизняних лікарських засобів для забезпечення охорони здоров’я людини та задоволення потреб ветеринарної медицини», Державна програма досліджень України в Антарктиці тощо.

За 50 років науковці інституту опублікували понад 6,5 тисячі наукових статей, з яких 1,5 тисячі – у найбільш впливових міжнародних наукових виданнях, таких як Science, Nature Structural & Molecular Biology, Cell, Biochemistry, Human Genetics, Human Mutation, Proteins, Nucleic Acids Research, Journal of Biological Chemistry, Biosensors & Bioelectronics та ін. Зроблено 2 наукові відкриття, отримано понад 350 авторських свідоцтв на винаходи і патенти, проведено більше 200 авторитетних наукових заходів – конференцій та з’їздів.

Інститут молекулярної біології і генетики НАН України має ліцензію на провадження діяльності у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – Біологія, яку підтримує кафедра біології інституту. Крім того, на базі інституту діє кафедра молекулярної біології і біотехнології спільно з ДНУ «Київський академічний університет» для підготовки здобувачів освітнього ступеня "магістр" за спеціальністю 091 – Біологія, основною місією якої є плекати нові покоління майбутніх дослідників та фахівців високого рівня у найперспективніших галузях сучасної біології. 30 вчених установи викладають для аспірантів та студентів на інститутській кафедрі біології у ДНУ «Київський академічний університет» та інших провідних закладах вищої освіти України. В інституті успішно працює докторантура.

Протягом усіх років існування інститут плідно співпрацює з закордонними інститутами та університетами понад 30 зарубіжних країн, зокрема Німеччини, Франції, США, Великої Британії, Польщі, Італії тощо.

Інститут молекулярної біології і генетики НАН України видає два наукові журнали: «Biopolymers and Cell» (категорія А), «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів» (категорія Б) та періодичний збірник наукових праць «Фактори експериментальної еволюції організмів» (категорія Б), які входять до Реєстру наукових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук та доктора філософії. «Biopolymers and Cell» індексується також наукометричними базами даних: Scopus, BIOSIS Previews, Biological Abstracts, DOAJ, CrossRef, EBSCO, HINARI, Medical Journal Links. Крім того, інститут є співзасновником наукового журналу «Ukrainica Bioorganica Acta».

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2003 № 1127 Інститут молекулярної біології і генетики НАН України нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за вагомий внесок у розвиток наукових досліджень у галузі генної інженерії і терапії, створення і впровадження новітніх біотехнологій і лікарських засобів.

Наукові здобутки вчених інституту неодноразово відзначено Державними преміями УРСР та України у галузі науки і техніки, преміями та стипендіями Верховної Ради України та Президента України для молодих вчених, Премією Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України, преміями НАН України імені видатних вчених України, орденами, медалями, почесними званнями та іншими відзнаками.

За підсумками державної атестації у 2020 році інститут віднесено до першої класифікаційної групи (категорія А – установа, що має вагомі наукові і практичні результати широкого національного і міжнародного значення).

Враховуючи плідну наукову, науково-організаційну та освітню діяльність Інституту молекулярної біології і генетики НАН України, значний внесок у розвиток фундаментальних і прикладних досліджень, підготовку висококваліфікованих кадрів, та з нагоди його 50-річного ювілею Президія НАН України постановляє:

1. Провести у вересні 2023 року в Інституті молекулярної біології і генетики НАН України урочисте спільне засідання Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України та вченої ради інституту, присвячене 50-й річниці від дня заснування установи.

2. Відділенню біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України разом з Інститутом молекулярної біології і генетики НАН України підготувати пропозиції щодо відзначення працівників інституту нагородами та відзнаками.

3. Інституту молекулярної біології і генетики НАН України:

3.1. Підготувати та видати ювілейні номери журналу «Biopolymers and Cell» (№ 2-3, 2023 р.).

3.2. Підготувати інформаційні матеріали про дослідження і розробки інституту.

3.3. Провести у вересні 2023 року наукову конференцію, присвячену 50-й річниці від дня заснування інституту.

3.4. Забезпечити висвітлення на сайтах інституту та НАН України інформації, присвяченої ювілею установи.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України та Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України **Анатолій ЗАГОРОДНІЙ**

Національна академія наук України
Секретаріат Президії
№2
м. Київ

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України **Вячеслав БОГДАНОВ**